

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/279/2019
Identifikačné číslo spisu:	8207206166
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8207206166.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne SPRAVBYT, s.r.o., so sídlom Hurbanova 18, 085 01 Bardejov, IČO: 31 683 061, zastúpenej doc. JUDr. Jozefom Sotolárom, PhD., advokátom so sídlom Južná trieda 1, 040 01 Košice, proti žalovaným 1/ BARDBYT, s.r.o., so sídlom Moyzesova 7, 085 01 Bardejov, IČO: 36 476 633, 2/ G. Q.Č., bytom XXX E. I. J. O., F. XXX/X, K. a 3/ E.. R. E., bytom H. A. XXXX/XX, T., žalovaní 1/, 2/ a 3/ zastúpení JUDr. Jozefom Stašákom, advokátom so sídlom Andraščíkova 3, 085 01 Bardejov, o zaplatenie 1.311,39 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5 C 47/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2019 sp. zn. 3 Co 64/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/, 2/ a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. decembra 2017 č. k. 5 C 47/2008-400 zamietol žalobu žalobkyne o plnenia za služby spojené s užívaním bytu a súčasne priznal žalovaným 1/, 2/ a 3/ voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podľa odôvodnenia rozsudku po vykonanom dokazovaní dospel súd prvej inštancie k záveru, že nároky žalobkyne voči žalovaným 2/ a 3/ nie je možné priznať v dôsledku nedostatku aktívnej legitimácie a vo vzťahu k žalovanej 1/ uzavrel, že jej nárok je premlčaný.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. apríla 2019 sp. zn. 3 Co 64/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 CSP); žalovaným 1/ až 3/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd poukázal na skutkové a právne zdôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP). Konštatoval, že vzhľadom na vykonané dokazovanie bolo preukázané, že v tomto prípade nedošlo k porušeniu povinností uložených Obchodným zákonníkom,

preto neplnenie predpokladov vzniku bezdôvodného obohatenia treba posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy bezdôvodného obohatenia, ktorou sú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to vrátane oslabenia práva domôcť sa plnenia v dôsledku vznesenia námietky premlčania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila nesprávnym právnym posúdením (§ 421 CSP). Na konkretizáciu dovolacích dôvodov uviedla, že rozhodnutie je zmätočné, nezákonné, prekvapivé a arbitrárne. Namietala porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu procesného nástupníctva a okruhu strán sporu, nakoľko podľa nej súd v danom spore konal a koná s osobami, ktoré nemali v čase pojednávania žiadneho právneho zástupcu a okruh dedičov sa ustálil podľa rozhodnutia súdu zo 14. novembra 2017. Namietala, že výklad a interpretácia zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v tomto spore popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem - najmä pokiaľ ide o otázky nakladania s finančnými prostriedkami a tiež bezpodielového spoluvlastníctva v kontexte bežných vecí. Ústavne neudržateľnými sú podľa nej aj odôvodnenia premlčania v kontexte realizovaných a poskytovaných služieb, ktoré nemajú žiadnu oporu v texte právneho predpisu a ani v judikatúre. Konštatuje, že odvolací súd nezohľadňoval vlastnú judikatúru, resp. rozhodnutia iných sudcov. Na základe týchto dôvodov žalobkyňa žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ vo svojom písomnom vyjadrení navrhli dovolanie odmietnuť pre neprípustnosť, resp. zamietnuť. Uviedli, že majú za to, že odvolací súd postupoval *lege artis*; správne zistil skutkový stav, na právne posúdenie veci použil správnu právnu normu a aj ju aplikoval v súlade s jej zmyslom a účelom. Rozsudok odvolacieho súdu je podľa nich spravodlivý v súlade s právnymi predpismi a ustálenou súdnou praxou.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a na to oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V preskúmvanej veci žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a § 420 písm. f) CSP.

7. Podľa § 422 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

8. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenom (*ratione valoris*), preto dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí nie je možný, ak peňažné plnenie neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov ako pri istine.

9. V danom prípade je predmetom dovolacieho konania zaplatenie 1.311,39 € s príslušenstvom. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (29. novembra 2007) bola 8.100,- Sk [(268,87 €) § 1 písm. b/ nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 450/2007 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy v spojení so zákonom č. 90/1996 Z.z. o minimálnej mzde]. Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaní napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy (2.688,70 €). Z uvedeného vyplýva, že výška predmetu dovolacieho konania neprevyšuje zákonom stanovenú hranicu majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP pri peňažnom plnení

(ratione valoris), preto je prípustnosť dovolania žalobkyne v zmysle § 422 CSP vylúčená. Obdobný právny názor na vec dovolací súd zaujal tiež v rozhodnutiach sp. zn. 1 Cdo 263/2018, 4 Cdo 186/2018, 5 Cdo 158/2018, 6 Cdo 42/2018, 7 Cdo 256/2018.

10. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) vyplýva, že žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď namieta procesnú vadu zmätočnosti.

11. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

15. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

16. Žalobkyňa namietala, že odvolací súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, je zmätočné, nezákonné, arbitrárne a prekvapivé, čím odvolací súd porušil jej právo na spravodlivý proces.

17. V súvislosti s námietkou žalobkyne o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

18. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

19. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 a 2 CSP. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o tom, že nároky žalobkyne voči žalovaným 2/ a 3/ nie je možné priznať v dôsledku nedostatku aktívnej legitímácie a premlčania nároku vo vzťahu k žalovanej 1/. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo žalobu zamietol. Postup odvolacieho súdu, ktorý na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP doplnil vo svojom rozhodnutí ďalšie dôvody, nemožno označiť za nesprávny. Ďalšie dôvody uvedené odvolacím súdom mali doplnujúci charakter a aj po tomto doplnení bolo nepochybné, že dôvodom pre zamietnutie žaloby bola neexistencia aktívnej legitímácie žalobkyne vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ z dôvodu, že nie je správkyňou bytového domu, v ktorom sa nachádza byt právnych predchodcov žalovaných 2/ a 3/ a vo vzťahu k žalovanej 1/ s poukazom na úspešne vznesenú námietku premlčania. V prípade, ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a nad ich rámec uviedol ešte aj ďalšie, z pohľadu prvoinštančného konania nové dôvody, jeho rozhodnutie nie je rozhodnutím prekvapivým. Takýto postup súdu podľa predchádzajúcej právnej úpravy nepredstavoval odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (R 56/2012). Dovolací súd konštatuje, že uvedený judikát je plne aplikovateľný aj v posudzovanej veci.

20. Pokiaľ žalobkyňa namieta, že jej právo na spravodlivý proces bolo porušené z dôvodu procesného nástupníctva a okruhu strán sporu, ako aj nezákonným právnym zastupovaním na základe neplatného plnomocenstva, dovolací súd poukazuje na to, že týmito námietkami sa zaoberal už súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku konštatoval, že ide o opakované argumenty, ktoré boli vznášané už v konaní pred súdom prvej inštancie a na ktoré súd prvej inštancie poskytol presvedčivú, zrozumiteľnú, logickú argumentáciu, s ktorou sa dôsledne vypořiadal a s ktorým sa odvolací súd stotožnil.

21. Dovolací súd záverom uvádza, že dovolaním napadnutý rozsudok podľa jeho názoru uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy a úvahy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené riadne a dostatočne v odôvodnení. Ani za účinnosti CSP nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu prípadne spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Dôvodom, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je tiež nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že žalobkyňa namieta porušenie § 420 písm. f/ CSP nedôvodne.

23. Prípustnosť dovolania žalobkyne je v danom prípade s ohľadom na § 421 ods. 1 CSP vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, preto dovolací súd vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalobkyne aj z týchto dôvodov nepristúpil k posúdeniu, či napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 1 CSP).

24. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá CSP neodôvodňuje.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.